

Direktyvoje dėl autorių teisių nustatyta vadinamoji „kopijavimo asmeniniam naudojimui“ išimtis taikoma saugomo kūrinio kopijos, padarytos asmeniniais tikslais, saugojimui debesijoje (anglų k. *cloud*)

Teisių turėtojai turi gauti teisingą kompensaciją, kurią vis dėlto nebūtinais atvejais privalo mokėti debesijos paslaugų teikėjai

*Austro-Mechana*¹ yra autorių teisių kolektyvinio administravimo bendrovė, kuri įgyvendina teisės aktuose nustatytas teises į atlyginimą, mokėtiną taikant kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtį². Ji kreipėsi į *Handelsgericht Wien* (Vienos komercinių bylų teismas, Austrija) su reikalavimu įpareigoti *Strato AG*, saugojimo debesijoje (anglų k. *cloud*) paslaugų teikėją, sumokėti šį atlyginimą. Minėtas teismas atmetė tokį reikalavimą, motyvuodamas tuo, kad *Strato* neperduoda įrašymo laikmenų savo klientams, bet teikia jiems duomenų saugojimo internete paslaugą.

Oberlandesgericht Wien (Vienos aukštesnysis apygardos teismas, Austrija), nagrinėjantis šį ginčą kaip apeliacinę instanciją, kreipėsi į Teisingumo Teismo su klausimu, ar duomenų saugojimui debesijoje taikoma Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punkte numatyta kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtis³.

Teisingumo Teismas nusprendė, kad **kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtis taikoma kūrinių kopijavimui serveryje esančioje duomenų saugojimo vietoje, kurią naudotojai suteikia debesijos paslaugų teikėjas. Vis dėlto valstybės narės neprivalo įpareigoti saugojimo debesijoje paslaugų teikėjų mokėti teisingos kompensacijos pagal šią išimtį, jeigu yra numatytas kitoks teisių turėtojams skirtos teisingos kompensacijos mokėjimas.**

Teisingumo Teismo vertinimas

Pirma, Direktyvoje 2001/29 numatyta, kad kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtis taikoma atgaminimui bet kurioje laikmenoje⁴. Teisingumo Teismas priėmė sprendimą dėl šios išimties taikymo kūrinių kopijavimui debesijoje.

Dėl sąvokos „atgaminimas“ Teisingumo Teismas patikslino, kad atsarginės kūrinio kopijos darymas debesijoje esančioje duomenų saugojimo vietoje reiškia šio kūrinio atgaminimą. Kūrinio įkėlimas (anglų k. *upload*) į debesiją reiškia jo kopijos saugojimą.

Dėl žodžių junginio „bet kuri laikmena“ Teisingumo Teismas pažymėjo, kad jis apima visas laikmenas, kuriose gali būti atgamintas saugomas kūrinys, įskaitant debesijoje naudojamus serverius. Šiuo klausimu tai, kad serveris priklauso trečiajam asmeniui, neturi lemiamos reikšmės. Taigi kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtis gali būti taikoma atgaminimui, kurį fizinis asmuo

¹ *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*.

² Kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtis yra išimtinės autorių teisės leisti arba uždrausti atgaminti jų kūrinius išimtis. Ji susijusi su atgaminimu asmeniniam naudojimui bet kurioje laikmenoje, o atgaminantys fiziniai asmenys nesiekia tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų.

³ Pagal 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230) 5 straipsnio 2 dalies b punktą valstybės narės turi galimybę numatyti tokią išimtį. Tokiu atveju šios valstybės turi užtikrinti, kad teisių turėtojai gautų teisingą kompensaciją.

⁴ Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktas.

atlieka naudodamasis trečiajam asmeniui priklausančiu įrenginiu. Be to, vienas iš Direktyvos 2001/29 tikslų yra išvengti, kad autorių teisių apsauga Sąjungoje netaptų pasenusi arba nebeaktuali dėl technologinės plėtros. Šiam tikslui būtų pakenkta, jei autorių teisių apsaugos išimtys ir apribojimai būtų aiškinami taip, kad jie neapima skaitmeninių laikmenų ir debesijos paslaugų.

Taigi sąvoka „bet kuri laikmena“ apima serverį, kuriame saugojimo vietą naudotojui suteikia debesijos paslaugos teikėjas.

Antra, Teisingumo Teismas nusprendė dėl saugojimo debesijoje paslaugų teikėjų prievolės mokėti teisingą kompensaciją ir iš esmės pažymėjo, kad pagal šiuo metu galiojančią Sąjungos teisę tokia mokėjimo prievolė patenka į nacionalinės teisės aktų leidėjui suteiktą diskreciją apibrėžti įvairius teisingos kompensacijos sistemos elementus.

Šiuo klausimu jis priminė, kad valstybės narės, kurios įgyvendina kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtį, privalo numatyti teisingos kompensacijos sistemą, skirtą atlyginti teisių turėtojų patirtai žalai.

Dėl teisingą kompensaciją turinčio mokėti asmens Teisingumo Teismas pažymėjo, kad iš principo kompensaciją turi finansuoti kopiją asmeniniam naudojimui darantis asmuo, t. y. saugojimo debesijoje paslaugų naudotojas.

Vis dėlto, esant praktinių sunkumų, susijusių su galutinių naudotojų nustatymu, **valstybės narės gali nustatyti mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui, kurį turi mokėti serverių, kuriais privatiems asmenims teikiamos debesijos paslaugos, gamintojas ar importuotojas. Šis mokestis yra ekonomiškai perkeliamas tokių serverių pirkėjui ir galiausiai jį sumoka privatus naudotojas, kuris naudoja šią įrangą arba kuriam teikiama atgaminimo paslauga.**

Nustatydamos mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui valstybės narės gali atsižvelgti į tai, kad kai kurie aparatai ir laikmenos gali būti naudojami siekiant debesijoje daryti kopijas asmeniniam naudojimui. Vis dėlto valstybės narės turi užtikrinti, kad taip mokamas mokestis, jei vieno kopijavimo asmeniniam naudojimui proceso metu jis imamas už kelis įrenginius ir laikmenas, nevirsytų galimos žalos, kurią patirtų teisių turėtojai.

Taigi pagal Direktyvą 2001/29 nedraudžiama nacionalinės teisės norma, pagal kurią duomenų saugojimo debesijoje paslaugų teikėjai neprivalo mokėti teisingos kompensacijos, jeigu toje teisės normoje yra numatytas kitoks teisingos kompensacijos mokėjimas.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106